

Utætheden

»Vi vinder – hvis I vil, og hvis I vil, står jeres organisation bag jer«

Tema: Grunduddannelse side 5-9

Skolepraktik – nødvendig og omstridt

Det historiske hjørne

Rør og Bliks forfærdelige år

Annus horribilis er latin og betyder det forfærdelige år. 1992 var ifølge dronning Elisabeth et annus horribilis for det engelske kongehus på grund af blandt andet ægteskabelige problemer i den royale familie. Rør og Blik København har i sin historie også haft dårlige år. De indfandt sig i anden halvdel af 1970'erne og året 1978 var det i særklasse værste af dem.

De første år af 1970'erne var for Rør og Blik ellers meget fremgangsrige. Fagforeningen, der i 1972 havde fået ny ledelse med kommunistisk flertal, regnedes på den tid for DKP's stærkeste faglige bastion. Det var hos Rør og Blik i København, at man kunne studere, hvordan begavet, progressivt fagligt arbejde skulle laves.

Det er blevet sagt, at en revolution æder sine egne børn, og der kan findes belæg for påstanden i såvel den franske som den russiske revolution. Omvæltningen i Rør og Blik kostede ikke menneskeliv, men mange personlige venskaber og politiske kammeratskaber gik til grunde, da den nye ledelse gerådede i indbyrdes slagsmål. Dertil kom et betydeligt tab af prestige og goodwill i omverdenen.

Problemerne blev for alvor synlige i løbet af 1978. I løbet af det år blev der holdt otte generalforsamlinger, hvorom det bedste der kan siges er, at de var velbesøgte. Det sammenlagte fremmøde oversteg således 3000. Hvad indhold angik drejede generalforsamlingerne sig i hovedsagen om, at de fremmødte medlemmer skulle tage stilling til de beskyldninger om dumhed og dovenskab, skiftende konstellationer indenfor bestyrelsen rettede mod hinanden.

En trist historie, som her kun skal refereres i overskriftsform.

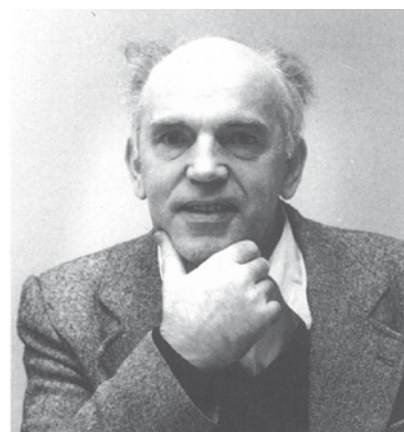
Formand siden systemskiftet i 1972, Vagn Damgård, anklager faglig sekretær Allan Kragh for at stå bag en systematisk undergravningskampagne mod ham og for i øvrigt ikke at passe sit arbejde. Faglig sekretær Knud Leihøj beskylder Vagn Damgård, hans indtil da nærmeste allierede, for egenrådighed og for at give bestyrelsesmedlemmer skideballe i fuld offentlighed, hvortil Damgård replicerer, at han i modsætning til Leihøj aldrig havde inviteret bestyrelsesmedlemmer på røvfuld udenfor.

Tonen blev bare mere og mere uforsonlig. Formanden fik sine beretninger stemt ned gang efter gang. Det ene kampvalg fulgte det andet, og ved udgangen af 1978 befandt fagforeningen sig i et regulært politisk og juridisk kaos på grund af kampene mellem de tidligere så gode kammerater.

Hvad det var, der forårsagede nedturen, findes der ikke én, men ifølge historikeren Morten Thing mange forklaringer på. I jubilæumsskriftet 'Intet er umuligt for Vorherre og en Blikkenslager', udgivet af Rør og Blik København i 1993 i anledning af fagforeningens 100 års fødselsdag, bruger Morten Thing meget plads på at gennemgå, hvad der skete i de ulyksalige år i slutningen af 1970'erne, men nogen entydig forklaring når han ikke frem til.

"Det påfaldende ved de fire års konflikt er, at de er mærkeligt blottet for fagligt og politisk indhold. Det er ikke to klart definerede fagpolitiske holdninger, der står over for hinanden.

Jeg tror, at konflikten 1977-81 i Rør og Blik indeholder noget, som er meget svært gennemskueligt. Noget som især befinder sig på det psykologiske

Vagn Damgård

Knud Leihøj

niveau. Det handler om oplevelsen af at løfte i flok og blive skuffet over, at flokkens medlemmer har forskellige ambitioner(...) Til det psykologiske hører også noget, som ligner en generationsmodsatning. Vagn Damgård og Knud Leihøj tilhørte alt andet lige en anden generation end flere af de andre i bestyrelsen. Og de unge kom til at spille en rolle i fagforeningen i disse år på lige fod med, hvad der skete i samfundet og på venstrefløj. Ungdomsoprøret ulmede også i fagforeningen," konkluderer Morten Thing.

Utætheden

39. årgang nr. 1 januar 2011

Ucensureret blad udgivet af

Rør og Blikkenslagernes

Fagforening af 1873

Lygten 10, 2400 NV

Telefon: 3583 2422

Telefax: 3583 2421

E-mail: kbh@blikroer.dk

Hjemmeside: www.rorogblik.dk

Ansvarshavende redaktør:

Bjarne G. Petersen.

E-mail: bgp@blikroer.dk

Redaktion:

Journalist Ivan Enoksen (DJ)

E-mail: ive@blikroer.dk

Oplag: 3500

Tryk: Rosenberg Bogtryk i Ballerup

Afleveret til postvæsenet:

19. januar 2011

Deadline for næste nummer:

14. marts 2011

FORSIDEN

Serdar Okutan, 18 årig dansk-tyrker og i skolepraktik på TEC Gladsaxe, håber snart at få en 'rigtig' læreplads. Det ville være toppen, siger han.

LEDER

En anden regering og en ny politik

Meget dårligt kan siges om den regering, Danmark har haft siden 2001, men man må give den, at den har vidst, hvad den ville.

Magten er i suveræn grad blevet brugt til, på enhver tænkelig måde, at forringe forholdene for det, der i gamle dage hed arbejderklassen. Og på at svække den fagbevægelse, der er den samme klasses bedste forsvar mod at blive sorteper, når regningen for regeringens misregimente skal betales.

Dagpengeperioden for arbejdsløse er blevet halveret. Herefter tager det ikke mere fire, men kun to år at nå hen til, hvor bistandshjælpen og for manges vedkommende den økonomiske ruin venter. Ydermere trækkes de arbejdsløse, hvad enten de er på dagpenge eller bistand, gennem et aktiveringscirkus, som skaffer ingen i arbejde, men udsætter de arbejdsløse for den ene ydmygelse værre end den anden. At beskyldte regeringen for ihærdighed i kampen mod social dumpning fra tilrejsende arbejdskraft, ville være uretfærdigt. Der ses på med korslagte arme og hårdt tilknebnede øjne.

Til den lange liste af tiltag eller mangel på tiltag, som har brod mod de mindst privilegerede i vores samfund, kan nu føjes regeringens plan om at afskaffe efterlønnen. En plan, som især vil ramme ufaglærte og faglærte arbejdere, fordi det er dem, der har hårdest brug for at kunne trække sig tilbage. Det har de, fordi de som 60 årige gerne kan se tilbage på 40 år på arbejdsmarkedet med fysisk nedslidende arbejde.

Men der er lys forude. Regeringen er i gang med det sidste år af sin valgperiode. På et eller andet tidspunkt i løbet af 2011, som kun statsminister Løkke Rasmussen kender, skal vi til valg. Det valg må og skal ende med, at landet får en anden regering og en ny politik. Tanken om fire år mere med Lars Løkke Rasmussen er simpelthen for uhyggelig.

Advares mod at tage regeringens fald for givet skal der dog. I debatten om efterlønnen, som kan gå hen og blive afgørende for udfaldet af valget, har regeringen en stærk alliance bag sig, bestående af folk fra medier, økonomer og liberale politikere, som har til fælles, at de tilhører storbyernes bedrestillede klasser og typisk ikke selv har noget at bruge efterlønnen til, eftersom de er kommet ud på arbejdsmarkedet som 30-35 årige.

Lars Olsen, journalist og forfatter til blandt andre bogen 'Eliternes Triumf - Da de uddannede klasser tog magten' slog for nylig hovedet på sømme, da han i Dagbladet Information skrev:

"I de næste måneder må fagbevægelsen og S-SF synliggøre den arbejderklasse, der ellers er gået i glemmebogen. Helle Thorning-Schmidt har ret i, at Danmark er nået langt med kompromis og klassesamarbejde, men det ændrer ikke ved, at vi stadig lever i et klassesamfund, præget af store forskelle i levevilkår. Kampagnen mod efterlønnen har med stor dygtighed udnyttet, at alt for mange har glemt denne gamle sandhed".

Tænk over det og i øvrigt: Godt Nytår.

Bjarne G. Petersen, formand for
Rør og Blik København

Lars Olsens essay 'Kniven bliver ført af dem, der har mindst i klemme' er lagt ud på Rør og Bliks Facebook-side og findes også på www.information.dk

Rør og Blik skal have ny kasserer

Peter Jensen, der blev valgt til posten som kasserer i 2007, stiller ikke op til genvalg på generalforsamlingen den 12. april.

■ **FAGFORENINGEN** Det nye år fik en kedelig start for Rør og Blik København, da Peter Jensen på et møde i daglig ledelse mandag den 3. januar meddelte, at han efter grundige overvejelser i juleferien havde besluttet ikke at søge genvalg til posten som fagforeningens kasserer. En post, som tillige indebærer det politiske ansvar for Rør og Bliks andel af Byggefagenes Arbejdsløshedskasse (BFA), der drives sammen med Malernes Fagforening Storkøbenhavn.

Peter Jensen, der har siddet fire år på posten, begrundede på mødet den 3. januar med kollegerne i daglig ledelse sin beslutning med, at han ikke trivedes med sit arbejde.

”Det er ikke på grund af manglende interesse for det faglige arbejde, der har været en stor del af mit arbejdsliv, at jeg stopper. Det er heller ikke, fordi jeg er uenig i den fagpolitiske linje i fagforeningen. Tværtimod synes jeg, at den er fornuftig, og at Rør og Blik er en fagforening med mange sunde værdier,” siger Peter Jensen.

Hvad er så problemet?

Peter Jensen, afgående kasserer i Rør og Blik

”Problemet er, at den administrative del af arbejdet som kasserer og a-kasseansvarlig er kommet til at fylde for meget. Dertil kommer, at den interne opgavefordeling i fagforeningen har betydet, at de mange sager i Lønmodtagernes Garantifond, som er fulgt i hælene på de seneste års bølge af konkurser, er havnet på mit bord, hvilket har betydet et stort arbejdspress,” forklarer Peter Jensen, som endnu ikke ved, hvad han skal lave, efter han er fratrådt den lønede stilling som kasserer i Rør og Blik.

”Jeg regner med at skulle ud og skru

rør - og håber at finde et godt sjak at gøre det sammen med,” siger han.

Daglig ledelse har med, som det hedder i referatet af mødet den 3. januar, stor beklagelse modtaget Peter Jensens beslutning.

På et ekstraordinært møde den 13. januar har bestyrelsen diskuteret den nye situation.

Se på bagsiden opslag om, hvornår man senest skal anmelde sin kandidatur, hvis man ønsker at stille op til bestyrelsen.

Facebook'en har over 100 'venner'

Rør og Bliks facebook-side på internettet, som gik i luften i forbindelse med efterårsgeneralforsamlingen i oktober, har rundet de 100 'venner'. Ved seneste tjek 13. januar var antallet nået op på 109.

”Fra starten satte vi os som mål, at der ved årsskiftet skulle være 100, så der er ingen grund til at beklage sig, men jeg vil dog sige, at der er plads til mange flere, og at facebook-sidens værdi som socialt og organisatorisk værktøj vokser med antallet af brugere,” siger faglig sekretær Allan Leegaard, som derfor opfordrer medlemmerne til tjekke siden *Rør og Blik Facebook* ud og melde sig til.

Ud over hovedsiden er der netop startet en gruppe, som er forbeholdt kommunikationen mellem arbejdsmiljørepræsentanter. Tilsvarende grupper vil, formentlig i løbet af januar, blive oprettet for tillidsrepræsentanter og lærlinge.

Så er det heller ikke værre...

Henrik Bauer: Skolepraktikken har et lidt blakket ry, men faktisk er det en ret god ordning

Fagskolelærer Henrik Bauer fra TEC Gladsaxe advarer mod at overdrive problemerne på lærlinge-fronten. Selv har han formidlet uddannelsesaftaler for næsten alle sine skolepraktikelever i 2010.

■ **REPORTAGE** Når 8000 elever står uden læreplads og arbejdsgiverne i Dansk Byggeri forventer, at de i 2016 kommer til at mangle 12.000 faglærte håndværkere, så er situationen kritisk.

Så kritisk er den, at der ingen grund er til at tegne billedet sortere, end der er belæg for i de faktiske forhold. Det siger Henrik Bauer, som på fagskolen TEC Gladsaxe har ansvaret for skolepraktik-eleverne på vvs-linjen, efter i seneste nummer af Utætheden at være stødt på

en beskrivelse af virkeligheden, han ikke kunne nikke genkendende til.

”Der stod i reportagen fra Rør og Bliks generalforsamling, at 35 skolepraktik-elever i Københavns-området står uden en uddannelsesaftale. Det er ikke rigtigt, faktisk forholder det sig sådan, at ud af de 54 elever, som i 2010 har været inde over skolepraktikken, var der ved årets udgang kun ganske få tilbage her på skolen.

Nuvel, nogle af eleverne er droppet ud, men langt de fleste har under den ene eller anden form fået en uddannelsesaftale med et firma, og min forventning er, at der først i det nye år bliver lavet uddannelsesaftaler for dem, som endnu står og mangler en,” siger Henrik Bauer, der i august 2009 kom til TEC Gladsaxe fra et job hos VVS-firmaet Kirkebjerg.

Større efterspørgsel

Sidste vinter var den gennemsnitlige opholdstid for dem, der var i skolepraktik – SKP populært kaldet -12 uger, men den er siden faldet til i dag at være otte uger.

”Jeg har bemærket, at det på det seneste er blevet lettere at lave aftaler med mestrene. Vendingen til det bedre skyldes nok, at mestrene nu får 70.000 kroner i tilskud for hver lærling, de tager ind samt at Blik og Rørarbejderforbundet sammen med installatørforeningen Tekniq har ført kampagne for et større lærlingeindtag,” siger Henrik Bauer.

Som et konkret eksempel på den positive udvikling nævner Henrik Bauer, at han 4. januar i år skulle have haft ni nye elever i skolepraktik, men at seks af de tilmeldte aldrig dukkede op, fordi de fik en læreplads inden det kom dertil.

”Der kom så mange forespørgsler fra mestrene på en gang, at jeg simpelthen var nødt til at give dem navne og telefonnumre på de unge mennesker, selv om jeg

TEMA Grunduddannelse

... fortsat fra forrige side

ikke havde mødt dem personligt.”

Det skal ligne

Som ansvarlig for skolepraktikken på TEC Gladsaxe, der som den eneste fagskole i Storkøbenhavn udbyder denne uddannelsesform, har Henrik Bauer to opgaver. Den ene er at forestå elevernes praktiske oplæring og den anden er at hjælpe dem til at finde en 'rigtig' læreplads.

”Skolepraktikken har et lidt blakket ry, men faktisk er det en ret god ordning. Eleverne kan sagtens komme igennem til svendepøven ad den vej, men min holdning er dog, at de får mest ud af at være i praktik i firmaerne. De får selvfølgelig nøjagtig samme type opgaver her hos mig, som de ville få i en firma-praktik, bortset fra, at vi ikke roder med gas og nyinstallation af fjernvarme. Til gengæld har mine elever på det seneste lavet et varmepumpeanlæg, som på alle måder svarer til dem, som findes ude i virkeligheden.

Jeg bestræber mig i det hele taget på at give eleverne en arbejdsdag, som ligner den, de ville have haft, hvis de var i en virksomhed. De har lavet toilettrenoveringer, de har skiftet tagrender, lavet inddækninger af vindskeder og sternbrædder og rykket ud, når noget er gået i stykker i køkkenet eller der var problemer med afløb og den slags. Er der steder på skolen, som har problemer med varmen, så kigger vi også på det. Man kan godt sige, at skolepraktik-eleverne fungerer som skolens interne vvs-serviceafdeling,” siger Henrik Bauer.

Disciplin

Blandt de kritikpunkter, som ofte rettes mod skolepraktikken, er, at eleverne ikke bliver udsat for den disciplinering, der følger med at være på en ægte arbejdsplads. Det antydes, at man på skole-

praktikken ikke tager det så tungt med mødetider og den slags.

”De ni elever, som i løbet af 2010 er droppet ud af skolepraktikken, er alle sammen blev bortvist på grund af disciplinære problemer. Det har drejet sig om, at de pågældende ikke mødte til tiden, glemte at ringe og melde sig syge og

udeblev uden gyldig grund. Så det er ganske enkelt ikke rigtigt, at vi tager let på det med disciplinen,” siger Henrik Bauer, som efter Utæthedens samtale midt i december har sagt sin stilling op hos TEC Gladsaxe for at tiltræde i en tilsvarende stilling på fagskolen i Hillerød.

SKP - statistik 2010

54 elever har været tilmeldt SKP'en på TEC Gladsaxe.

9 blev udmeldt.

2 mødte ikke op.

7 blev udlært i SKP.

24 kom i restlære.

2 fik korte lærekontrakter på et år, forhandlinger om forlængelse for dem begge.

2 har været i virksomhedsforlagt undervisning frem til 31.12 2010. Begge er svenskere, og dem var der læreplads til i Sverige, da de blev færdige.

6 kom på H 1, altså første hovedforløb. Den ene af de seks har fået læreplads.

2 er i praktik på skolen. Igangværende forhandlinger om læreplads til dem begge.

Unge nydanskere har det sværest

De er lærevillige, lærenemme og stabile. Alligevel bliver nydanskerne sorteret fra, når firmaerne tager lærlinge ind.

■ **INTERVIEW** Vanskeligst ved at skaffe sig en 'rigtig' læreplads har – også inden for vvs-området – unge med indvandrerbaggrund.

”Det er dem, der får nej’et, når de efter grundforløbet er ude at søge læreplads. Når mestrene ringer til mig og spørger, hvad jeg har på lager af lærlinge, og jeg så svarer, at jeg har nogle nydanskere, så siger de, åh, det er vi ikke så meget for. Dertil kan jeg bare sige, ved I hvad, de er så danske, som nogen kan være,” fortæller fagskolelærer Henrik Bauer, der karakteriserer sine nydanske SKP-elever som både lærevillige, lærenemme og stabile.

”Min oplevelse er, at det er behagelige unge mennesker, som er opsatte på at få sig en god uddannelse og bryde den sociale arv. Og det er heller ikke med nydanskerne, vi har problemer her på skolen. Blandt de ni, der er faldet fra på 2010-holdet, har der således kun været én nydansker,” siger Henrik Bauer.

De pæne ord om nydanskerne er blandt andre møntet på 18-årige Serdar Okutan. Hans forældre kommer fra Tyrkiet, men han er selv født i Danmark og taler flydende dansk.

Serdar færdiggjorde første hovedforløb 1. oktober sidste år og har siden - sideløbende med, at han fulgte Henrik Bauers undervisning på skolepraktikforløbet - været i fuld gang med at søge læreplads. Midt i december havde anstrengelserne endnu ikke givet resultat.

”Jeg er glad nok for at gå her, for Henrik er en rigtig god lærer, der gør tingene sjove og spændende, men endnu gladere

18-årige Serdar Okutan: Jeg er glad nok for at gå her, for Henrik er en rigtig god lærer, der gør tingene sjove og spændende,

ville jeg blive, hvis jeg kunne komme ud i et firma. Det ville være toppen,” siger Serdar.

Når du ikke har fået nogen læreplads, hvad tror du så det skyldes?

”Jeg ved ikke lige hvorfor, men jeg har da en fornemmelse af, at det kan have at gøre med, at der er firmaer, som ikke vil have nogen med anden etnisk baggrund ind.”

Hvad vil du gerne arbejde med, når du engang er udlært?

”Det kunne være interessant at komme ud på de store byggepladser, men jeg tror nu også jeg vil have det fint med at køre service-arbejde,” siger han.

”Du skal arbejde med rør, det er det du skal, Serdar” kommer det bestemt fra Henrik Bauer, som under arbejdet på skolens nyetablerede varmpumpeanlæg har lagt mærke til, at Serdar Okutan har særlige evner for rør-disciplinen. inden for vvs-faget.

Skolepraktik – nødløsning eller vejen frem

Skolepraktikkens største problem er, at den ikke regnes for lige så god som praktisk sidemandsoplæring ude i virksomhederne. Rapport fra Undervisningsministeriet diskuterer, hvordan skolepraktikken kan få forbedret sit omdømme.

■ **BAGGRUND** De erhvervsfaglige uddannelser i Danmark er internationalt berømmede for deres evne til at skabe dygtige fagfolk, for at være på omgangshøjde med kravene på det arbejdsmarked, de uddanner eleverne til samt for at være praksisnære og fremmende for innovativkraften ude i virksomhederne.

Systemet, som for to tredjedele vedkommende bygger på virksomhedsopplæring, har dog også en alvorlig svaghed, der træder frem under en lavkonjunktur som den nuværende. 8000 unge uden læreplads er de øjeblikkelige ofre for, at markedsøkonomien nok engang har ført samfundet ud i krise, som blandt mange andre ulykker har ført til, at virksom-

hederne tager færre lærlinge ind.

Denne 'systemfejl' er forsøgt imødegået ved indførelsen af skolepraktik som supplement til praktikpladser i virksomhederne. Skolepraktikken, der blev indført i 1991, har lige siden været genstand for diskussion. Den har blandt andet handlet om, hvorvidt elever i skolepraktikken ender med at blive ligeså dygtige håndværkere som dem, der går den sædvanlige vej.

Rapporten 'Bedre samspil mellem skolepraktik og ordinær praktik' som Undervisningsministeriet står bag, kaster lys over, hvad de involverede parter mener om sagen, ligesom den giver bud på, hvordan skolepraktikken kan forbedres.

Nødvendig og omstridt

Holdningen hos en række nøglepersoner, der repræsenterer arbejdsgivere, arbejdstagere, de faglige udvalg samt fagskolerne lærere, er, at skolepraktikken er en nødvendighed i den nuværende situation, hvor der er stor mangel på praktikpladser. Uden skolepraktikken ville der være stor risiko for, at der i fremtiden ville mangle kvalificeret faglært arbejdskraft.

Samtidig er der enighed om, at skole-

praktikkens største problem er, at den har ry for ikke at være lige så god som den ordinære praktik.

"Det virker demotiverende, at vi hele tiden skal høre i pressen og fra politikerne, at skolepraktik blot er en nødløsning og ikke rigtig praktik", siger en af de interviewede skolerepræsentanter.

Den negative forventning som mange elever har til skolepraktikken, forstærkes desuden af, at SKP-elevernes aflønning er markant lavere end den, der gives til eleverne i ordinær praktik.

Fordelene ved virksomhedspraktikken er, anføres det i rapporten, at der er større spillerum for at lære af de fejl, man laver, fordi der ikke er et krav om indtjening. En anden styrke er, at eleverne i SKP kommer bredt rundt i fagets discipliner, mens det i firmaerne gerne er ordrebeholdningen, som bestemmer, hvad lærlingene bliver sat til at lave.

Lavt tempo og ingen kundekontakt

"Fagligt set kan eleverne lære det samme i skolepraktikken som i en virksomhed, men forskellen er, at elever, der arbejder i en virksomhed, stiller større krav til sig selv, end de gør i skolepraktikken. Den respons, en mester giver på en opgave, betyder mere end den, eleven modtager fra en lærer", hedder det også i rapporten.

På minussiden anføres endvidere, at det, der produceres i skolepraktikken, sjældent har værdi for andre, at arbejdstempoet er lavere end i virksomhederne

Det virker demotiverende, at vi hele tiden skal høre i pressen og fra politikerne, at skolepraktik blot er en nødløsning og ikke rigtig praktik.

og at eleverne ikke opøves i at have kundekontakt.

Idealet er, at undervisningen i skolepraktikforløbene skal foregå i særlige bygninger og lokaler med særlige lærere, hvor kulturen omkring mødedisciplin, arbejdstempo og pauser tilnærmes normerne på en arbejdsplads. Vigtigt er det også, at lærerne er gode håndværkere, som kan danne forbilleder for eleverne, og at de er gode til at finde egnede opgaver og skabe en kultur, som betyder, at eleverne tager arbejdet alvorligt, lyder en konklusion.

Forslag til forbedringer

For at få gjort op med skolepraktikkens renommé som en nødløsning og noget midlertidigt, mener flere af de interviewede, at skolepraktikken skal gøres til en integreret del af det ordinære system, således at uddannelsen bygges op som en vekslen mellem skoleophold, virksomhedsophold og skolepraktik. Eller, som alternativ hertil, at man skal udvide den skolebaserede del af uddannelsen, så grundforløbet bliver på to år.

Indvendingen mod sidstnævnte løsning, som kendes fra den grafiske branche, er, at elever, som i forvejen er skoletrætte, risikerer at falde fra, hvis de skal starte en faglig uddannelse med at sidde på skolebænken i to år.

Rapporten diskuterer også, om det måske er en idé at overgive ansvaret for formidlingen af praktikpladser fra fagskolerne til virksomhederne, men den løsning møder udbredt skepsis, fordi man frygter, at virksomhederne vil koncentrere sig om at skaffe de stærke elever praktikplads.

Hvor stort praktikproblemet er, fremgår af interviews med 25 nuværende og tidligere skolepraktikerelever. En fortæller, at han har sendt 100 ansøgninger af sted, en anden, at han søgt praktikplads over en fem årig periode, mens en tredje har opsoget 30-40 virksomheder.

Den generelle opfattelse hos eleverne er, at det vigtigste for en vellykket praktikpladssøgning er at "kende nogen, der kender nogen".

Sådan gør de andre

Erhvervsuddannelserne i Schweiz ligner på en del punkter de danske. For eksempel findes der i alpelandet såvel skolebaserede som virksomhedsbaserede uddannelser. Forskelle er der dog også, og en af de vigtigste af dem er, at den skolebaserede uddannelse har højere status end skolepraktikken har i Danmark.

I rapporten 'Bedre samspil mellem skolepraktik og ordinær virksomhedspraktik' hedder det om den schweiziske model: "Den skolebaserede uddannelse er ikke en konjunkturbuffer som den danske skolepraktik, der primært anvendes som kompensation for mangel på ordinære praktikpladser (...) Den høje status for de skolebaserede erhvervsuddannelser skyldes blandt andet, at de åbner flere muligheder for videregående uddannelse og derfor ofte vælges af de mest uddannelsesorienterede unge."

I Norge, hvis uddannelsessystem på

mange måder også ligner det danske, har man løst praktikpladsproblemet ved simpelthen at lovgive. I 1994 fik regionerne (fylkekommunerne) ansvaret for at sikre, at der var det fornødne antal praktikpladser i forhold til både efterspørgslen på arbejdsmarkedet og søgningen efter praktikpladser blandt de unge.

Før det nye system blev indført fik kun 10-12 procent af en årgang en erhvervsuddannelse, men det tal var i 2008 oppe på 30 procent.

Nej til obligatorisk skolepraktik

Tanker om at gøre skolepraktikken til en integreret og obligatorisk del af vvs-uddannelsen falder ikke i god jord hos formanden for Rør og Blik København, Bjarne G. Petersen.

"Det vil forrykke balancen mellem skoledelen og praktikdelen i vores vekseldannelse, så skoledelen kommer til at fylde mere, og det er vi i Rør og Blik ikke tilhængere af. Konsekvensen kan nemlig let blive, at skoletrætte og ikke bogligt stærke unge vælger vores uddannelse fra," siger Bjarne G. Petersen.

Han ser, i den nuværende situation med mangel på lærepladser ude i virksomhederne, skolepraktikken som et nødvendigt supplement som han mener skal være af bedst mulig kvalitet, men ikke skal ophøjes til en del af uddannelsen, alle skal igennem.

"Løsningen på problemet med de få lærepladser er, at arbejdsgiverne lever op til deres ansvar og opretter det for fa-

gets fremtid nødvendige antal lærepladser. Det gør de ikke i dag, hvilket betyder, at der om nogle år vil mangle i tusindvis af bygningshåndværkere.

Og hvordan får man så arbejdsgiverne til at tage flere lærlinge ind?

"Man har prøvet med guleroden i form af økonomiske tilskud, men det har, kan jeg konstatere, ikke virket, så det er tid til at bruge piskeren. Man kan for eksempel indføre en regel om, at der i virksomhederne skal være x antal lærlinge, for at man kan få lov at byde på opgaver over en vis størrelse", siger Bjarne G. Petersen.

Rør og Blik Ungdom skal op på jernhesten igen

Rør og Blik Ungdom i København har været sat under administration, siden det i efteråret mislykkedes at få valgt en ny bestyrelse. Nyt forsøg gøres på ekstraordinær generalforsamling den 10. februar.

”Overhovedet ikke holdbart, men nærmest pinligt.”

Det er ordene, faglig sekretær Bjørn Due bruger om den kendsgerning, at ungdomsarbejdet i forbundets største kreds, Rør og Blik København, har ligget underdrejet i måneder. Det har det gjort, fordi der ikke kom et øje til en generalforsamling 21. oktober sidste år, hvor der skulle findes nye folk til at videreføre arbejdet efter den forrige bestyrelse, som til slut kun bestod af formanden, Jakob Zangenberg.

Konsekvensen af fiaskoen var, at Bjørn Due overtog ansvaret.

”Det var den eneste udvej i situationen,

Faglig sekretær Bjørn Due

men det er jo ikke nogen varig løsning. Vi har som fag og fagforening brug fra de input, fagligt aktive unge kan komme med, og de unge må, går jeg ud fra, selv

”

Overhovedet ikke holdbart, men nærmest pinligt.

kunne se deres interesse i at få indflydelse på egen uddannelse og vilkårene, hvorunder den foregår. Og det får man kun ved at være interesseret og aktiv,” påpeger Bjørn Due.

Fordi Rør og Blik Ungdom i øjeblikket står uden bestyrelse, er man heller ikke repræsenteret i Landsudvalget for VVS-lærlinge, som er stedet, hvor lederne for kredsens ungdomsafdelinger mødes.

”Det er pinligt, at vi som den største kreds ikke er repræsenteret der, og endnu mere pinligt bliver det, hvis vi ikke har nogen at sende til årsmødet for Landsudvalget, som holdes her i foråret. Derfor henstiller jeg på det kraftigste vores næsten 300 lærlingemedlemmer til at komme til generalforsamlingen den 10. februar, så vi kan få Rør og Blik Ungdom op på hesten igen. Det er af største vigtighed for lærlingene selv og for fagforeningens varetagelse af deres interesser,” siger Bjørn Due.

Få indflydelse
Mød op!

Rør og Blik Ungdom

Ekstraordinær generalforsamling

Torsdag den 10. februar kl. 16.00

Byggefagenes Hus, Lygten 10, 2400 København NV

Dagsorden:

- 1) Valg af bestyrelse
Formand
Kasserer

- Tre bestyrelsesmedlemmer
- 2) Årsmødet i Landsudvalget i Svendborg
- 3) Forslag til aktiviteter
- 4) Eventuelt

Hvis du vil være med i lærlingebestyrelsen, kan du stille op på selve generalforsamlingen

KURSER VINTER 2011

Hvis du vil vide mere

Rør og Blik København har et tilbud til dig, som gerne vil vide en lille smule mere!

Vi vil her i vinter og forår torsdag d. 17. februar, torsdag d. 24. februar, torsdag d. 10. marts og torsdag d. 17. marts 2011, alle aftener fra kl. 16.00 til 20.00, afholde en kursusrække bestående af kurser om

- Arbejdsmiljø og sikkerhed
- Rørprisen og brugen af opmålersystemet
- VVS-overenskomsten

Hvert af kurserne, som er for alle medlemmer, kører over fire aftener og afsluttes med et fællesarrangement for alle deltagere.

Der vil i forbindelse med kurserne blive serveret lidt mad og drikke.

Indhold i kursus om vvs-overenskomsten

Der vil blive foretaget en gennemgang af bestemmelserne i overenskomsten, sat i forhold til den dagligdag, som er på arbejdspladserne, og med særlig vægt på de oftest rejste problemstillinger.

Der vil her ud over være mulighed for at få en debat omkring de enkelte punkter og fortolkningen af disse.

Mødeledere: Kasserer Peter Jensen og formand Bjarne G. Petersen

Indhold i kursus om rørprisen

Gennemgang af rørprisen bestemmelser og de forskellige opmålingsprogrammer.

Sådan stiller du regnskabet op.

Gennemgang af forbundets opmålerprogram.

Såfremt du har en bærbar pc, anbefaler vi, at du medbringer den på kursus.

Mødeledere: Opmåler Karsten Pedersen og faglig sekretær John Antonsen.

Indhold i kursus om arbejdsmiljø og sikkerhed

Byggeplads sikkerhed og regler vedr. PCB v/ Lars Vedsmann

Nye regler om arbejdsmiljø organisationen og hvad vi ellers kan finde på at tale med Arbejdstilsynet om.

Orientering i førstehjælp med fokus på hjertestop.

Fotos: Lærke Enoksen
Se mange flere billeder på Rør og Blik Københavns Facebook-gruppeside

Pensionisternes julefrokost 2010

13 spørgsmål om 2011

Utætheden indbyder hermed sine læsere til en spådomsquiz. Giv dit gæt på nedenstående 13 spørgsmål og se tiden an til januar 2012. Blandt indsendere med flest rigtige gæt trækkes lod om tre gange tre flasker god vin.

1) Bliver Helle Thorning-Schmidt ny statsminister?

Bonusinfo: Hvis rød blok vinder det valg, som Lars Løkke Rasmussen er nødt til at udskrive til afholdelse senest i november måned, får Danmark sin første kvindelige statsminister nogensinde.

JA NEJ

2) Spiller FCK sig til kvartfinalen i Champions League?

Bonusinfo: FCK skal slå engelske Chelsea for at blive blandt de otte hold, der går til kvartfinalerne. Kampene mod Chelsea spilles 22. februar (hjemme) og 16. marts (ude).

JA NEJ

3) Stiger ledigheden for medlemmerne af Rør og Blik København?

Bonusinfo: Ved årets begyndelse, 13. januar 2011 nærmere bestemt, var der 386 ledige.

JA NEJ

4) Genvinder Australien verdensmesterskabet i cricket?

Bonusinfo: Mesterskaberne afvikles i februar-marts i Indien-Bangladesh-Sri Lanka. Australien vandt i både 2005 og 2008, men lader ikke til at have fordums styrke. Hårdeste konkurrenter: England, Indien, Sydafrika og Sri Lanka.

JA NEJ

5) Når benzinprisen over 15 kroner per liter?

Bonusinfo: Ved udgangen af 2010 stod en liter blyfri 95 oktan i 11,75. Hvis vinteren trækker ud, skal literprisen nok komme endnu højere op.

JA NEJ

6) Beslutter en række københavnske byggefagsfagforeninger, Rør og Blik inklusive, at flytte sammen i bofællesskab?

Bonusinfo: Et beslutningsgrundlag forventes at ligge klart i løbet af indeværende år.

Endelig beslutning træffes af medlemmerne på en generalforsamling.

JA NEJ

7) Kvalificerer Danmark sig til EM i fodbold?

Bonusinfo: Vi er i kvalifikationsgruppe med Norge, Portugal, Cypern og Island og har efter tre ud af i alt otte kampe samlet seks point.

Forrest i gruppen ligger Norge med ni point.

JA NEJ

8) Rykker Brønshøj Boldklub op i Superligaen?

Bonusinfo: Klubbens 1. divisionshold sluttede første halvseson på fjerdepladsen, otte point fra den andenplads, som giver oprykning.

JA NEJ

9) Henter Rør og Blik mere end 2 millioner kroner til medlemmerne i erstatninger?

Bonusinfo: I opgørelsen medregnes alene erstatninger, der relaterer sig til arbejdsbetingede skader.

JA NEJ

10) Stiger medlemstallet i Rør og Blik

Bonusinfo: Selv om Blik og Rørarbejderfor-

bundet har indstillet den økonomiske støtte til kredsenes organiseringsarbejde, har Rør og Blik valgt fortsat at have ansat en faglig organisator.

JA NEJ

11) Beslutes det, at forbindelsen over Femern Bælt skal være en tunnel?

Bonusinfo: Valget står mellem en bro og en tunnel. Prisforskellen på de to løsninger er i øvrigt ikke ret stor.

JA NEJ

12) Bliver en dansk film nomineret til en Oscar?

Bonusinfo: En mulig kandidat kunne være Susanne

Biers 'Hævnen' som foreløbig er indstillet til en normering i kategorien 'bedste udenlandske film'.

JA NEJ

13) Ender TV-serien Borgen med, at Birgitte Nyborg Christensen fra Moderaterne (spillet af Sidse Babette Knudsen) går af som statsminister?

Bonusinfo: Vi befinder os her i fiktionens verden, så det må blive et rent gæt: Men jo, Birgitte Nyborg Christensen trækker sig nok ud af politik, fordi det er sådan en snavset håndtering.

JA NEJ

Svarene sendes til Fagbladet Utætheden, Rør og Blik, Lygten 10, 2400 NV senest 28. januar.

Navn: .....

Adresse: .....

Tlf: .....

Fanen på langtur

Rør og Bliks fagforeningsfane deltog søndag den 9. januar i den traditionsrige LLL-demonstration i Berlin – til minde om Luxemburg, Liebknecht og Lenin. Fanen havde følgeskab af en delegation fra A-klubben.

Peter Fog fra A-klubben i Rør og Blik var i weekenden 7.- 9. januar, sammen med fagforeningsfanen og en busfuld kolleger fra de københavnske byggefagsfagforeninger, heraf en halv snes rør og blikkere, på besøg i den tyske hovedstad, og der kommer han snart igen.

”Det var en kæmpe succes. Nej, hvor der blev grinet meget og diskuteret lystigt. En højtidelig og rørende oplevelse var det at deltage i optoget til begravelsespladsen, hvor, blandt mange andre socialisti-

ske revolutionære, Rosa Luxemburg og Karl Liebknecht ligger. Jeg tror, vi var 15.000 i optoget. Der er ingen tvivl om, at turen bliver gentaget næste år, måske endda, har vi snakket om, i en let udvidet udgave, siger Peter Fog.

Han sender samtidig en stor tak for økonomisk støtte til A-klubben til de faglige klubber hos Frederiksberg Forsyning, NCC og ENCO, idet han forsikrer, at den vil gå til gode formål.

”Kampen mod social dumping, styrelsen af det tværfaglige samarbejde og udviklingen af netværk blandt arbejdsløse for at nævne nogle af de vigtigste.”

I øvrigt kan det meddeles, at fanen er tilbage på sin plads på Lygten 10, fin og uskadt.

Peter Fog med fanen i Berlin.

Pensionisternes forårsprogram

Pensionistforeningen Rør og Bliks aktivitetsprogram for første halvår af 2011:

Mandag den 31. januar kl. 10.00, Lygten 10: Møde med fagforeningsformand Bjarne G. Petersen og socialrådgiver Annette Kappel.

Onsdag 16. februar: Tur til Naverhulen i Helsingør. Tog fra Hovedbanegården kl.09.55.

Mandag den 28. februar kl. 10.00, Lygten 10: Foredrag ved Jens Lund, tidligere formand for Keramisk Forbund og underviser på LO-skolen.
Emne: Mit liv.

Mandag den 28. marts, Lygten 10: Generalforsamling

Mandag den 18. april, kl. 10.00, Lygten 10: Foredrag – emne og foredragsholder endnu ikke på plads.

Onsdag den. 18 maj: Udflugt til Gjorslev Slot på Stevns.
Afgang fra Byggefagenes Hus, Lygten 10, kl. 09.15.

Onsdag den 1. juni: Sommerskovtur til Ravelinen.

**Tips til Utætheden:
Ring på tlf.: 3583 2422**

BLOKAD Modkraft faglig inviterer

Vis din sympati
Start vores kamp
mod danske løn- og arbejdsforhold
for politik og kollektive løsninger

Din løn i frit fald
- hvad gør fagbevægelsen?

Er det "kun" slagteriarbejdere og byggefolk der rammes af løndumping?

Debatmøde om kampen mod løndumping og faglige strategier

1. feb. kl. 17.00
Støberiet, Blågårds Plads 3, 2200 N

Læs mere på:
modkraft.dk

KLUB MEDKRAFT

Faglig organisator 'genansat'

Martin Bruun er blevet ansat i en fast stilling som faglig organisator i Rør og Blik København. I realiteten er der dog tale om en genansættelse, idet Martin Bruun allerede varetog funktionen i den to årige projektperiode frem til årsskiftet, hvor forbundet betalte halvdelen af lønnen til ham og andre lokalt ansatte faglige organisatorer.

Ophøret af denne ordning betyder, at Rør og Blik nu selv må betale alle udgifter, og denne præmis var kendt, da generalforsamlingen i foråret 2010 vedtog, at man under alle omstændigheder skulle have en faglig organisator.

Martin Bruun træffes på nyt telefonnummer, nemlig 2688 2071. Lad ham gerne vide, når I starter nye pladser op.

Tom Reher er død

Tom Reher, journalist på Utætheden fra 1995 til 2009, døde 8. december, 63 år gammel.

Tom, der oprindeligt var udlært som litograf, startede sin journalistiske løbebane på det kommunistiske dagblad Land og Folk, hvor han gennem to årtier var en skattet medarbejder med arbejdsmarkedsforhold som sit vigtigste stofområde.

Efter afskeden med Land og Folk arbejdede han i en årrække som freelance journalist med opgaver for blandt andet bladet Kommunist, organ for Kommunistisk Forum, senere omdøbt til Kommunistisk Parti i Danmark, EF-modstandernes blad Notat og for en række især københavnske fagforeningsblade.

I Rør og Blik lærte vi Tom at kende som en god og samvittighedsfuld journalist – og et fint menneske med talenter også uden for det journalistiske gebet. Blandt andet erfarede vi, at han var en habil maler med forkærlighed for akvarellen.

Det er synd, at en levemand som Tom, der altid var i godt humør og elskede et festligt lag, skulle dø i så ung en alder.

Bjarne G. Petersen, formand for Rør og Blik København

” Regeringen kom med en økonomisk redegørelse lige før jul, hvor alle positive budskaber blev mobiliseret. Men renser man redegørelsen for de sædvanlige politiske forsøg på at tegne det lysest mulige billede, så står den nøgne økonomiske sandhed tilbage: Det går nok fremad i Danmark, men det går altså ubehageligt langsomt. Og der er ingen garanti for, at den skrøbelige positive tendens varer ved.

Søren Skræddergaard, formand for Teknik

Kontingentsatser

pr. måned fra 1. januar 2011

Fagligt kontingent

Svende: 582 kroner

Lærlinge: 135 kroner

A-kasse

Fuldtidsforsikrede: 456 kroner

Efterlønsbidrag

Alle, som er med i ordningen: 447 kroner

Den samlede betaling for et fagforeningsmedlem med a-kasse og efterløn er steget med 28 kroner. Stigningen skyldes alene, at a-kassen er blevet 20 kroner dyrere og efterlønsbidraget er forhøjet med 8 kroner.

Størrelsen af det faglige kontingent er uændret.

Anmeldte byggepladser

Firma	Arbejde	Byggeplads
Poul Christensen	Kokkedal Allé 2	Nybyggeri
Jeudan Servicepartner	Slotsholmsgade 1	Renovering
ENCO A/S – VVS	Otto Busses Vej	Sprinkler
Jeudan Servicepartner	Toldbodgade 55	Tagarbejde
Jeudan Servicepartner	Øster Søgade 22	Tagarbejde
Jeudan Servicepartner	Bredgade 33	Tagarbejde
Sven Mortensen VVS	De Gamles By – Nørre Allé	Nybyggeri

Anmeldte tillidsrepræsentanter

Firma	Tillidsmand
Jeudan Servicepartner A/S	Gert Skovgaard Nielsen
Haxholm's Blik & Varme ApS	Kenneth Ploug

Underskrevet tiltrædelsesoverenskomst i perioden

VVS Entreprise ApS
Teglgårdsvej 35
2920 Charlottenlund

Åbningstider**Fagforeningen**

Mandag-onsdag: 8.00-16.00

Torsdag: 8.00-17.00

Fredag: 8.00-14.00

Telefon: 3583 2422

A-kassen

Mandag: 9.00-11.30

Tirsdag: 9.00-11.30 og 15.00-16.30

Onsdag: Lukket

Torsdag: 9.00-11.30 og 15.00-16.30

Fredag: 9.00-11.30

Rådgivningen ved Annette Kappel

Mandag 08:00 – 14:30

Onsdag 08:00 – 11:00

Torsdag 08:00 – 17:00

KALENDER**Bestyrelsesmøder**

Tirsdag 15. februar 2011

Tirsdag 19. april 2011

Generalforsamling

Tirsdag 12. april

**Rør og Bilk Ungdom
Ekstraordinær generalforsamling**

Torsdag 10. februar kl. 16

Lygten 10, 2400 NV

Vinterkurser

Torsdag 17. februar

Torsdag 24. februar

Torsdag 10. marts

Torsdag 17. marts

Alle aftener fra kl. 16.00 til 20.00

Rettelse

I seneste nummer af Utætheden hed det i reportagen fra forbundskongressen, at tre af de genvalgte forbundssekretærer, nemlig Henrik W. Petersen, Stig Søllested og Kim Fusager, har trådt deres fagpolitiske børnesko hos Rør og Blik.

Det var en overdrivelse. Kim Fusager kommer oprindeligt fra Blik og Rør kreds Sjælland Nord.

Dødsfald

010120	Jørgen A. Petterson	død den	12-11-10
111216	Paul Emil Olsen	død den	17-11-10
101027	Alf Carl Jensen	død den	22-11-10
140932	Henry K. Hansen	død den	06-12-10
151225	S. Anker Petersen	død den	16-12-10

A-klubben

Møde hver mandag kl. 10.00 i
Byggefagenes Hus

Kontakt til klubben:

arbejdslosvvs@live.dk og mobil
2688 2077 / 2972 4759

Efterlønsklubben

Efterlønsklubben holder møde på
Lygten kl. 10.00 første mandag i hver
måned, bortset fra i juni, juli og august.
Kontaktperson: Freddy Røpke tlf. 2445
8701

**Din gode
historie**

Ring/skriv idéer og forslag til
Utætheden.

Kontakt journalist Ivan
Enoksen på 3583 2422 eller
ive@blikroer.dk

Rør og Bliks generalforsamling

Tirsdag den 12. april

Opstilling af kandidater

Forslag til kandidater, der ønsker valg på generalforsamlingen tirsdag den 12. april, skal være indleveret skriftligt til fagforeningen senest tirsdag den 1. marts med oplysning om navn, personnummer og hvilken post, der stilles op til.

På generalforsamlingen er der valg til følgende poster

Kasserer

Sekretær A (ansvar for landspriskurant og vvs-overenskomst)

Sekretær B (ansvar for sikkerhed og miljø)

Tre bestyrelsesmedlemmer

Revisor

To til stemmeudvalg

Mød Margrethe Vestager

Arbejdsmarked, efterløn og fagbevægelsen

Den radikale partileder, Margrethe Vestager, har været ude med markante synspunkter om reformer på arbejdsmarkedet

Kom og diskuter med hende.

**Tirsdag den 8. februar 2011
kl. 16.00- 17.00**

Fagforeningen
Trekronergade 26
Valby

Arrangører: A-Klubberne i Byggefagene

Fastelavnsfest

Søndag den 6. marts kl. 10.00
Byggefagenes Hus, Lygten 10, 2400 NV

- **Fastelavnsboller, juice, kakao og kaffe.**
- **Tøndeslagning for børnene, opdelt i aldersgrupper.**
- **Præmier til de bedst udklædte**
- **Skrub-af-pølser, vand eller øl**

Billetter a 20 kroner købes i fagforeningen hos Sussi Salmonsens

Arrangører: Rør og Blik i samarbejde med Malernes Fagforening